

Το ΚΕΠΕ «βλέπει» το 2% ως ποσοστό πραγματικής ανάπτυξης και στο γ', αλλά και στο δ' τρίμηνο

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τα κρίσιμα στοιχήματα για το ΑΕΠ

Πού πρέπει να ανεβεί ο πήχης για να πιαστεί ο στόχος μετά την υστέρηση του πρώτου εξαμήνου

Ρυθμό ανάπτυξης σημαντικά υψηλότερο του 2% ψάχνει το οικονομικό επιτελείο τόσο για το γ' όσο και για το δ' τρίμηνο της φετινής χρονιάς προκειμένου να επιτύχει τον επικαιροποιημένο στόχο για ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ της τάξεως του 2,2% για το σύνολο του 2025.

Του Θάνου Τσίρου
thtsiras@naftemporiki.gr

ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ και οι α' και οι β' τρίμηνο κινήθηκαν αισθητά κάτω από τον πήχη και αυτό σημαίνει ότι απαιτείται πλέον «γκάζι» μέσα στο δεύτερο εξάμηνο προκειμένου να επιβεβαιωθούν όλες οι εκτιμήσεις που έχουν γίνει στο τελικό σχέδιο του προϋπολογισμού. Οι επιδόσεις του γ' τριμήνου έχουν ήδη καταγραφεί και το μόνο που μένει είναι να ανακοινωθούν την Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου. Όσο για το δ' τρίμηνο, θα επιχειρηθεί να δοθεί «ώθηση» στο τελείωμα της χρονιάς με πρόσθετες ενέσεις ρευστότητας στην αγορά, που θα προέξουν τόσο από τα διαφόρου τύπου επιδόματα που από χθες ξεκίνησαν να φαίνονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς όσο και μέσα από τις πάσης μορφής επιδοτήσεις των προγραμμάτων ανακαίνισης και επισκευής ακινήτων που φέρνουν εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ επιπλέον στην αγορά.

Το ΑΕΠ έλασε με ρυθμό ανάπτυξης 1,8% στο α' τρίμηνο. Σε όρους όγκου το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στα 45,789 δισ. ευρώ από 44,990 δισ. ευρώ στο α' τρίμηνο του 2024. Στο

β' τρίμηνο, το ποσοστό ανάπτυξης διαμορφώθηκε σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα, δηλαδή ο 1,7%, με το αμύλοτο νούμερο (μείνουμε με βάση τον δείκτη όγκου οι σταθερές τιμές του 2020) να ανέρχεται σε 51,014 δισ. ευρώ έναντι 48,962 δισ. ευρώ στο β' τρίμηνο του 2024. Τι έχουμε, λοιπόν, μέχρι στιγμής; Έχουμε παραγωγή 98,6 δισ. ευρώ στο α' εξάμηνο από 95,138 δισ. ευρώ στο διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου 2024 και ρυθμό ετήσιας μεταβολής 1,75%. Για να φτάσουμε στον ετήσιο ρυθμό του 2,2% σημαίνει ότι το ετήσιο ΑΕΠ σε όρους όγκου θα πρέπει να ξεπεράσει τα 205,8 δισ. ευρώ από 201,15 δισ. ευρώ το 2024. Δηλαδή, μέσα στο β' εξάμηνο, θα πρέπει να μαζευτεί παραγωγή εθνικού εισοδήματος άνω των 109 δισ. ευρώ από 106,3 δισ. ευρώ περίπου. Ιδίαι λοιπόν το στοίχημα: Ψάχνουμε επιπλέον ΑΕΠ σε όρους όγκου άνω των 3 δισ. ευρώ μέσα στο διάστημα Ιουλίου - Δεκεμβρίου.

Στην πρόσφατη εκτίμησή του -η οποία είναι αναλυτική και ανά τρίμηνο- το ΚΕΠΕ «βλέπει» το 2% ως ποσοστό πραγματικής ανάπτυξης και στο γ' αλλά και στο δ' τρίμηνο. Για το γ' τρίμηνο εκτιμά ότι το ποσοστό θα κινηθεί κάπου ανάμεσα στα 1,94% και στα 2,14% (δηλαδή βγάζει ένα μέσο ποσοστό αύξησης οριακά υψηλότερο από το 2%), ενώ για το δ' τρίμηνο, το οποίο και διανύουμε, ο πήχης μπαίνει ακόμη ψηλότερα στα 2,35%, με

το εύρος να τοποθετείται από το 2,11% έως και το 2,57%. Αυτά τα ποσοστά βγάζουν μειωβολή 2,18% για το β' εξάμηνο, με το εύρος να διαμορφώνεται από το 2,02% έως και το 2,36%, και οδηγεί σε επίσημο αποτέλεσμα χαμηλότερο από αυτό που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό: 2,07% σε μέσο επίπεδο, με το εύρος να διαμορφώνεται από το 1,98% μέχρι και το 2,16%.

Ενθαρρυντικά στοιχεία

Για την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας κατά το γ' και το δ' τρίμηνο υπάρχουν ορισμένα ενθαρρυντικά στοιχεία, που μπορούν να φέρουν την προβλεπόμενη απόδοση, αρκεί βέβαια να λείψουν οι απρόβλεπτες αρνητικές συνέπειες μέχρι το τέλος του έτους:

1 Η καλύτερη του αναμενομένου πορεία του ελληνικού τουρισμού. Ο προϋπολογισμός του 2025 προέβλεπε ότι θα συγκεντρωνόταν επιπλέον έσοδα τουλάχιστον 1 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2024 και τελικά φαίνεται ότι θα ξεπεράσουμε κατά πολύ τη συγκεκριμένη επίδοση. Οι καλύτερες του αναμενο-

μενοι επιδόσεις αποτυπώνονται και θα αποτυπωθούν κυρίως στα στοιχεία του γ' και του δ' τριμήνου, καθώς από τα στοιχεία της Τρίμηνιας της Ελλάδας, αλλά και των εμπλεκόμενων επαγγελματιών (σ.π.: κυρίως αεροδρόμια) φαίνεται να διασφαλίζεται η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και μετά το τέλος Σεπτεμβρίου.

2 Τα «ήρεμα νερά» στις αγορές ενέργειας, που βοηθούν και στο εμπορικό ισοζύγιο, αλλά και στην οικονομική δραστηριότητα. Ίδω η διεθνής τιμή του πετρελαίου όσο και η αντίστοιχη του φυσικού αερίου διαμορφώνονται σε χαμηλότερα επίπεδα από πέρυσι, ενώ λείπουν φέτος και οι δυσάρεστες εκπλήξεις στο μέγεθος του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας.

3 Η αποκατάσταση των συνδυικών εύρυθμης λειτουργίας της οικονομίας. Ίσως στις αρχές του χρόνου καταγράφηκε «μπαλόκρισμα» στην έκδοση νέων οικονομικών αδειών λόγω των δικαστικών εμπλοκών με

τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό, το τελευταίο διάστημα φαίνεται να ξεκαθαρίζει το ισοπ και αυτό άρχισε ήδη να αποτυπώνεται στα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την οικονομική δραστηριότητα. Οι κατασκευές αποτελούν κρίσιμο πεδίο για την πορεία των επενδύσεων στις οποίες το οικονομικό επιτελείο έχει μονώσει πολλά τόσα για τον φετινό ρυθμό ανάπτυξης όσο και για τον αντίστοιχο του 2026.

4 Η έναρξη υλοποίησης μέτρων στήριξης με πολλά μεγάλα αποτίμωρα. Μέσα στο δ' τρίμηνο θα υπάρξουν ενέσεις έξτρα ρευστότητας στα νοικοκυριά ύψους πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ (επίδομα 250 ευρώ που ξεκίνησε να καταβάλλεται από χθες, με αρχή στους συνταξιούχους, επιπρόσφθ ενσκήλνν, αυξήσεις στους ενσκήλνν, αυξήσεις σε μεγαλύτερο αριθμό συνταξιούχων κ.λπ.), ενώ θα «τρέξουν» στην πράξη προγράμματα επιδοτήσεων με προϋπολογισμούς δισεκατομμυρίων, όπως είναι το πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025», αλλά και το πρόγραμμα «Αλλάζω σύστημα θέρμανσης - θερμοσίφωνα».

(ΣΤΥ 25/02/24)

Η Ερμού 15ος ακριβότερος εμπορικός δρόμος στον κόσμο

Ανέβηκε μία θέση από πέρυσι, στα 310 ευρώ μηνιαίως το τ.μ.

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΖΑΝΟΓΛΟΥ**

Κατά μία θέση ενισχύθηκε στην παγκόσμια κατάταξη με τους ακριβότερους εμπορικούς δρόμους η οδός Ερμού κατά τη φετινή ετήσια έκθεση της Cushman & Wakefield, που καταγράφει τις τάσεις στην αγορά των εμπορικών καταστημάτων. Σύμφωνα με την έρευνα, η Ερμού βρίσκεται πλέον στη 15η θέση (από τη 16η που ήταν πέρυσι), καθώς οι τιμές των ενοικίων σημείωσαν αύξηση κατά 7% και πλέον ανέρχονται σε 310 ευρώ/τ.μ. σε μηνιαία βάση, ή 3.720 ευρώ/τ.μ. ετησίως.

Σκοιιάζοντας τη φετινή έκθεση, η κ. Νίκη Σύμπουρα, διευθύνουσα σύμβουλος της Cushman & Wakefield Proprius, σημειώνει ότι «με άνοδο 7% στα ενοίκια το 2025, σταθερή παρουσία διεθνών σημάτων και αυξανόμενη ζήτηση, η Ερμού σκαρφάλωσε στη 15η θέση της παγκόσμιας κατάταξης. Η Ερμού παραμένει το πλέον δυναμικό σημείο συνάντησης μόδας, εμπορίου και αστικής ζωής. Η αύξηση του τουρισμού, οι επενδύσεις και η αυξημένη επισκεψιμότητα δημιουργούν θετικό "ντόμινο" που ενισχύει την εμπορική αξία και την εικόνα του ιστορικού κέντρου», σημείωσε η κ. Σύμπουρα, υπογραμμίζοντας τη συνεχιζόμενη ελκυστικότητα του δρόμου για διεθνείς αλυσίδες και επενδυτές.

Πάνω από την Ερμού εντοπίζει κανείς την Kaufinger/Neuhauser στο Μόναχο (3.840 ευρώ/τ.μ. ετησίως), ενώ στην αμέσως επόμενη θέση βρίσκεται (όπως και στην

Οι τιμές των ενοικίων στην Ερμού αυξήθηκαν κατά 7% από το 2024 και ανέρχονται στα 3.720 ευρώ/τ.μ. ετησίως. Στην κορυφή βρίσκεται για πρώτη φορά η New Bond Street του Λονδίνου, καθώς τα ενοίκια αυξήθηκαν κατά 22% σε μόλις ένα χρόνο, φτάνοντας πλέον στα 20.482 ευρώ/τ.μ. σε ετήσια βάση.

Η αύξηση του τουρισμού και οι επενδύσεις έχουν ενισχύσει την εμπορική αξία και την εικόνα του ιστορικού κέντρου.

περυσινή έρευνα), η Passeig de Gracia στη Βαρκελώνη, όπου οι τιμές ενοικίασης αυξήθηκαν επίσης κατά 8% σε 3.420 ευρώ/τ.μ.

Σε διεθνές επίπεδο, η New Bond Street του Λονδίνου κατέκτησε για πρώτη φορά τον τίτλο του ακριβότερου εμπορικού δρόμου παγκοσμίως, καθώς τα ενοίκια αυξήθηκαν κατά 22%

σε μόλις ένα χρόνο, φτάνοντας πλέον στα 20.482 ευρώ/τ.μ. σε ετήσια βάση. Έτσι, ο βρετανικός δρόμος ξεπέρασε την περυσινή πρώτη Via Montenapoleone στο Μιλάνο όσο και την Upper Fifth Avenue στη Νέα Υόρκη. Σύμφωνα με την ανάλυση, η ανάδειξη της New Bond Street στην κορυφή της παγκόσμιας κατάταξης υπογραμμίζει τη δυναμική του λονδρέζικου λιανεμπορίου και την ισχυρή θέση της πόλης ως διεθνούς κέντρου πολυτελείας. Όπως αναφέρει ο κ. Ντάνκαν Γκίλαρντ, επικεφαλής του τομέα λιανικής για το Κεντρικό Λονδίνο στην Cushman & Wakefield, «η New Bond Street συνεχίζει να ενισχύει τη φήμη της ως κορυφαίος προορισμός πολυτελείας, με την εκρηκτική άνοδο των ενοικίων να αποδίδεται σε ισχυρή ζήτηση, περιορισμένη προσφορά και επενδύσεις στους δημόσιους χώρους. Το τμήμα με τα κοσμηματοπωλεία, ανάμεσα στην Clifford Street και τα Burlington Gardens, έχει εξελιχθεί σε μία από τις πιο περιζήτητες τοποθεσίες διεθνώς, με μισθωτές να εξασφαλίζουν μακροχρόνιες μισθώσεις για να κατοχυρώσουν τη θέση τους».

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους, στο 58% των εμπορικών δρόμων που παρακολουθεί η έρευνα, σημειώθηκαν αυξήσεις ενοικίων, κάτι που πιστοποιεί το ότι η ζήτηση για εμπορικά καταστήματα σε δημοφιλείς «πιάτσες», υπερβαίνει κατά πολύ τη διαθέσιμη προσφορά.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ»

Καμπανάκι κινδύνου για την Πάτρα

Του
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Σε ισχυρό καμπανάκι κινδύνου για την κατάσταση του κτιριακού αποθέματος της Πάτρας και συνολικά της Δυτικής Ελλάδας εξελίχθηκε η ημερίδα με θέμα «Ασφάλεια κτιρίων και Συντήρηση – Κίνδυνοι και προκλήσεις», που διοργανώθηκε χθες από τον Πατραϊκό Όμιλο Πολιτιστικής – Τουριστικής – Αθλητικής – Καλλιτεχνικής – Εθνικής Παράδοσης και Εθνικής Κληρονομιάς, σε συνδιοργάνωση με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, παράρτημα Δυτικής Ελλάδας, και με τη στήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Στην ημερίδα, που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του ΤΕΕ/ΤΔΕ, συμμετείχαν εκπρόσωποι της Περιφέρειας, του Δήμου, επιστημονικών φορέων και επαγγελματικών συλλόγων, καταθέτοντας την εξειδικευμένη τους οπτική στο πρόβλη-

© Μία γενική άποψη της χθεσινής ημερίδας στην αίθουσα του ΤΕΕ

μα των ασυντήρητων κτιρίων. Ο αναπεριφερειάρχης ΠΕ Αχαΐας, **Φωκίων Ζαΐμης**, απύθηνε χαιρετισμό παρουσιάζοντας τις πρωτοβουλίες της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση του ζητήματος, ενώ από την πλευρά του Δήμου Πατρέων καρέπσε η αντιδήμαρχος Πολοδομίας, **Αναστασία Τσιγοπούλου**.

Τις εισηγήσεις άνοιξε ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, **Βαγγέλης Καραχάλιος**, ο οποίος παρουσίασε το πιλοτικό πρόγραμμα για το Πιστοποιητικό Έλεγχου Ασφαλείας Κτιρίου. Η πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Αχαΐας, **Ολυμπία Λόη**, ανέλυσε την ανάγκη η στατική επάρκεια να απο-

τελέσει εθνική προτεραιότητα. Ο πρόεδρος του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Ν. Αχαΐας, **Άρης Γκατζόγιας**, επικεντρώθηκε στα τεχνικά ευρήματα και στις προτάσεις των μηχανικών για την ενίσχυση της ασφάλειας. Ο αναπληρωτής προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολεοδομικού – Κυκλοφοριακού Σχε-

διασμού και Δόμησης του Δήμου Πατρέων, **Χρήστος Φαλιέρος**, παρουσίασε τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η υπηρεσία σχετικά με επικίνδυνα και ασυντήρητα κτίρια. Ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρέων, **Αθανάσιος Ζούπας**, ανέλυσε το νομικό πλαίσιο που διέπει το ιδιοκτησιακό καθεστώς, τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις των ιδιοκτητών. Ο αντιπρόεδρος της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων Ν. Αχαΐας, **Νικόλαος Παπάκος**, παρουσίασε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ιδιοκτήτες, αλλά και τα εμπόδια που συναντούν στην προσπάθεια συντήρησης των ακινήτων τους. Τον συντονισμό της ημερίδας είχε ο δημοσιογράφος **Δημήτριος Αβραμίδης**. Παρουσιάστηκαν στην ημερίδα στοιχεία που αποτυπώνουν ένα πρόβλημα με σοβαρές διαστάσεις για τη δημόσια ασφάλεια και την καθημερινότητα των πολιτών: τη γήρανση και την εγκατάλειψη

μεγάλου μέρους του κτιριακού αποθέματος. Το 60% των κτιρίων στην Πάτρα είναι άνω των 40 ετών και, σε συνδυασμό με την απουσία τακτικής συντήρησης, βρίσκονται πλέον σε προχωρημένη φθορά. Όπως υπογράμμισαν οι ομιλητές, η έλλειψη κουλτούρας προληπτικής φροντίδας λειτουργεί σαν «χιονόμπαλα», με τις βλάβες να συσσωρεύονται και το κόστος αποκατάστασης να αυξάνεται συνεχώς. Ιδιαίτερη συζήτηση έγινε και για τα διατηρητέα, με κοινή διαπίστωση ότι το ισχύον πλαίσιο έχει αποτύχει. Χιλιάδες ιδιοκτήτες σε όλη τη χώρα βρίσκονται εγκλωβισμένοι σε ένα καθεστώς υψηλών απαιτήσεων ανεπαρκούς χρηματοδότησης και υπεράγκων μελετών. Οι συμμετέχοντες κατέληξαν στην ανάγκη άμεσης θεσμικής και επιχειρησιακής παρέμβασης: ενίσχυση υπηρεσιών δόμησης, καθιέρωση υποχρεωτικού πλάνου συντήρησης και νέα εργαλεία στήριξης για τα διατηρητέα.

Επανεκκίνηση για το έργο στη Μεσοχώρα

Το στοιχειωμένο υδρο-ηλεκτρικό της Μεσοχώρας, που ξεκίνησε την κατασκευή του από το 1986 και έχει κοστίσει μέχρι σήμερα πάνω από 300 εκατ. ευρώ, επαναφέρουν σε ρότα ολοκλήρωσης ΔΕΗ και ΥΠΕΝ. Όπως ανακοινώθηκε χθες, υπέγραψαν προγραμματική

σύμβαση για την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών και την επιτάχυνση της ολοκλήρωσής του, προϋπολογισμού 1,313 εκατ. ευρώ. Η ΔΕΗ ως φορέας κατασκευής και λειτουργίας του έργου καθίσταται υπεύθυνη για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών για τη μετεγκατάσταση των κατοίκων, με τις σχετικές διαδικασίες να εκκινούν άμεσα με την υπογραφή της σύμβασης. Το υδροηλεκτρικό της Μεσοχώρας –αν και κατά το μεγαλύτερο μέρος του ολοκληρώθηκε από το 2001– διεκόπη λόγω χρόνιων δικαστικών εκκρεμοτήτων που συνδέονταν με τις προσφυγές του έργου εκτροπής του Αχελώου.